

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- 1 เป็นผู้ได้รับความเสียหายทั้งทางชีวิต ร่างกายหรือจิตใจ
- 2 ต้องเป็นการกระทำความผิดอาญา ของผู้อื่นโดยเจตนาไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกระทำความผิดนั้น
- 3 ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ ภายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ
 - 3.1 ความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด
 - 3.2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนบุคคล, ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.3 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.4 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.5 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.6 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.7 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.8 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.9 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานีตำรวจท้องที่, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และสถาบันวิจัยภาษาและสังคมศาสตร์
** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ **

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต

- ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
- ค่าขาดประโยชน์ที่ตามมาได้ตามค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่เกิน 1 ปี
- ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท

2. กรณีเสียชีวิต

- ค่าตอบแทนความตาย 30,000 – 100,000 บาท
- ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- 1 สำเนาบันทึกแจ้งความ
- 2 สำเนารายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐ ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย

ใครคือ...ผู้เสียหายในคดีอาญา

- 1 เป็นผู้ได้รับความเสียหายทั้งทางชีวิต ร่างกายหรือจิตใจ
- 2 ต้องเป็นการกระทำความผิดอาญา ของผู้อื่นโดยเจตนาไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการกระทำความผิดนั้น
- 3 ต้องเป็นความผิดตามรายการที่ระบุไว้ ภายพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายฯ
 - 3.1 ความผิดเกี่ยวกับอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด
 - 3.2 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนบุคคล, ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.3 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.4 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.5 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.6 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.7 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.8 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว
 - 3.9 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว เช่น ทรัพย์ส่วนตัว

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ (ฟรี) เช่น สถานีตำรวจท้องที่, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และสถาบันวิจัยภาษาและสังคมศาสตร์
** ผู้เสียหายต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่เกิดเหตุ **

สิทธิที่อาจได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต

- ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 20,000 บาท
- ค่าขาดประโยชน์ที่ตามมาได้ตามค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่เกิน 1 ปี
- ค่าตอบแทนความเสียหายอื่นไม่เกิน 50,000 บาท

2. กรณีเสียชีวิต

- ค่าตอบแทนความตาย 30,000 – 100,000 บาท
- ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
- ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหายต้องนำมายื่น

- 1 สำเนาบันทึกแจ้งความ
- 2 สำเนารายงานการสอบสวน
- 3 บันทึกการแจ้งสิทธิ

สิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรม และสิทธิผู้ต้องหา

ข้อมูลสิทธิของผู้เสียหายหรือเหยื่ออาชญากรรมและสิทธิผู้ต้องหา ซึ่งเป็นสิทธิอันชอบธรรมในการอำนวยความยุติธรรม ได้แก่

01 สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

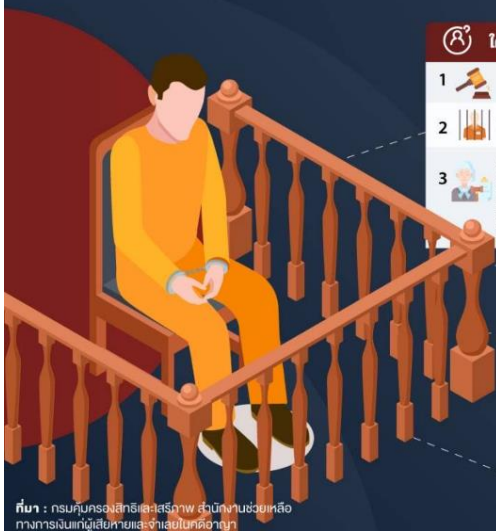
02 สิทธิการขอรับการช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย และการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนจากกองกฤษฎีธรรม

03 สิทธิของผู้ต้องสงสัย ผู้ต้องหาในคดีอาญาขึ้นสอบสวน

03

03

สิทธิการได้รับการเยียวยาจากรัฐตามพระราชบัญญัติ ค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา

ที่มา : กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานช่วยเหลือ การงานให้แก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา

ใครคือ...จำเลยในคดีอาญา

- 1 เป็นจำเลยที่ถูกดำเนินคดีโดยพนักงานอัยการ
- 2 ถูกจับกุมในระหว่างพิจารณาคดี
- 3 ปรากฏหลักฐานชัดเจนว่าจำเลยได้เป็น ผู้กระทำผิดและมีการฟ้องร้องระหว่าง จำเลยคดี หรือปรากฏตามคำพิพากษาอันถึงที่สุด ในคดีนั้นว่าข้อเท็จจริงพ้องกับผู้เสียหายได้เป็น ผู้กระทำผิดและมีการฟ้องร้องจำเลยในคดี ความผิด

สิทธิที่จะได้รับ

1. กรณีไม่เสียชีวิต
 - ค่าทดแทนการถูกคุมขัง จ่าย 500 บาท
 - (คำนวณจากวันที่ถูกคุมขังตามอัตราที่กำหนด)
 - ค่ารักษาพยาบาลไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพไม่เกิน 50,000 บาท
 - ค่าขาดประโยชน์ที่นำมาใช้ได้ (ตามอัตราข้างต้นในจังหวัด ที่ทำงาน)
 - ค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี ค่านายทนาย (ไม่เกินอัตรา ที่กำหนด)
 - ค่าใช้จ่ายกรณีอื่น ไม่เกิน 30,000 บาท
2. กรณีเสียชีวิต
 - ค่าทดแทน 100,000 บาท
 - ค่าจัดการศพ 20,000 บาท
 - ค่าขาดอุปการะเลี้ยงดูไม่เกิน 40,000 บาท
 - ค่าเสียหายอื่นไม่เกิน 40,000 บาท

สถานที่ยื่นคำขอ

มีสิทธิขอรับเงินช่วยเหลือเยียวยาได้ เช่น เรือนจำและกักขังสถานทั่วประเทศ, กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ, สำนักงานยุติธรรมจังหวัดทั่วประเทศ, สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน

** จำเลยต้องยื่นคำขอภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ถูกพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้อง **

หลักฐานสำคัญที่ผู้เสียหาย ต้องนำมายื่น

- 1 หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด
- 2 สำเนาหมายจับ หมายจำคุก และหมายปล่อย
- 3 สำเนาคำพิพากษารองทุกชั้นศาล

การช่วยเหลือประชาชนในการดำเนินคดี

03

“ไม่มีเงินจ้างทนาย ไม่มีเงินขึ้นศาล กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

1 การช่วยเหลือในการดำเนินคดี

- ☛ ค่าจ้างทนาย
- ☛ ค่าที่ปรึกษากฎหมาย
- ☛ ค่าธรรมเนียมศาล
- ☛ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ

2 ใครมีสิทธิขอความช่วยเหลือ

โจทก์ : ต้องการยื่นคำร้องฟ้องร้องหรือบังคับคดี

จำเลย : ต้องการต่อสู้คดีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

3 เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพหุติกรรม
- ✓ สถานทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือบรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

4 ฐานะผู้ขอความช่วยเหลือ

- ✓ รายได้หรือความสามารถทางเศรษฐกิจ
- ✓ ภาระค่าใช้จ่ายตามปกติอันสมควร
- ✓ ภาระหนี้สินความสามารถเข้าถึง
- ✓ ความยุติธรรม

การปล่อยตัวชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลย

03

“ไม่มีเงินประกันตัว กองทุนยุติธรรมเข้าถึงประชาชนอย่างเท่าเทียม”

ใครมีสิทธิขอประกันตัว

=

ผู้ต้องหาหรือจำเลยถูกคุมขัง
หรือจะถูกคุมขังในคดีอาญา
หรือกรณีอื่นๆ

ขั้นตอนการขอความช่วยเหลือจากกองทุนยุติธรรม

ชั้นพนักงานสอบสวน

ชั้นพนักงานอัยการ

ชั้นศาล

เกณฑ์การพิจารณาให้ความช่วยเหลือ

- 1 ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ไม่มีพฤติการณ์หลบหนี
- 2 ไม่ยุ่งกับพยานหลักฐานหรือไม่ก่อเหตุอันตราย
- 3 ลักษณะการกระทำผิดไม่ร้ายแรงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อย
- 4 สาเหตุหรือพหุติกรรมน่าเชื่อว่าไม่ได้กระทำผิด
- 5 ประวัติการกระทำผิด นิสัย ความประพฤติและฐานะ
- 6 ความคิดเห็นของผู้เสียหายหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง

การช่วยเหลือของผู้ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

ผู้มีสิทธิขอรับความช่วยเหลือ

1. เป็นผู้เสียหายจากการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย
2. จำเลยที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาเกินเวลาที่กำหนด
3. จำเลยที่ถูกจองจำระหว่างสอบสวนและมีสิทธิได้รับค่าตอบแทนตามกฎหมาย ค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา
4. กรณีอื่นๆตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

ค่าเสียหายที่ได้รับการถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน

- ค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล ไม่เกิน 40,000 บาท
- ค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายและจิตใจ ไม่เกิน 20,000 บาท
- ค่าขาดประโยชน์ระหว่างทำงานไม่ได้ เป็นเวลาไม่เกิน 1 ปี
- เงินช่วยเหลือกรณีเสียชีวิต ไม่เกิน 100,000 บาท
- ค่าจ้างยกยวความในชั้นสอบสวน ไม่เกิน 5,000 บาท
- เงินช่วยเหลือความเสียหายอื่นๆ นอกจากข้อ 1 ** ขึ้นอยู่กับความเสียหายที่เกิดขึ้นที่รัฐถูกละเมิดสิทธิฯ **

เกณฑ์การพิจารณา

- ✓ ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน
- ✓ ฐานะทางการเงิน
- ✓ โอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือ บรรเทาความเสียหายตามกฎหมายอื่นๆ

03

ที่มา : กองทุนยุติธรรม ช่วยเหลือประชาชน 4 การกิจ

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

บุคคลผู้ต้องสงสัย ซึ่งบุคคลเหล่านี้ยังไม่ใช่ “ผู้ต้องหา” ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเนื่องจากยังมิได้ถูกจับกุมโดยชอบด้วยกฎหมาย จึงยังไม่มี ฐานะเป็น “ผู้ต้องหา” และไม่มีสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เช่น สิทธิในการพบทนายความ สิทธิที่จะไม่ให้การใด ๆ ในชั้นที่ถูกควบคุม ทั้งที่บุคคลผู้ต้อง สงสัยดังกล่าวยังเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยเท่านั้น ไม่มีสิทธิที่จะได้รับรู้ในข้อหาและ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิด ไม่มีสิทธิได้รับการแจ้งเตือน (Miranda Warning) ไม่มีสิทธิที่จะไม่ให้การ (Right to Silence) ไม่มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมาย อีกทั้งไม่มี สิทธิเทียบเท่าสิทธิของผู้ต้องหาเด็กหรือเยาวชนและผู้ต้องหาหญิง

03

ที่มา : วิจัย เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของบุคคล ผู้ต้องสงสัยของคดีความผิดตามกฎหมายพิเศษ ด้านความมั่นคงในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

สิทธิของผู้ต้องสงสัยในคดีอาญาชั้นสอบสวน

03

ผู้ต้องหา หมายถึง บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิด แต่ยังไม่ได้ถูกฟ้องต่อศาล(ป.5.อ.มาตรา 2(2)) จากความหมายของผู้ต้องหาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าผู้ต้องหานับเป็นเพียงผู้ต้องสงสัยว่าได้กระทำความผิดเท่านั้น แต่การที่จะกระทำความผิดจริงหรือไม่นั้น ยังไม่ได้รับการพิสูจน์ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานต่างๆโดยศาล ซึ่งผู้ต้องหานับถือเป็นบุคคลคนหนึ่ง ที่รัฐธรรมนูญฯได้รับรองสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆไว้ ประเทศไทยได้รับรองสิทธิของผู้ต้องหาไว้ ดังนี้

- 1 สิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานไว้ก่อนว่าไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษาถึงที่สุดจะถือว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด
- 2 สิทธิที่จะมีทนายความหรือผู้ช่วยทนายความที่ตนเลือกได้ (รัฐธรรมนูญฯ ม.39)
- 3 สิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือพิจารณาด้วยความสุจริต รวดเร็ว ต่อเนื่องและเป็นธรรม (รัฐธรรมนูญฯ ม.40 (3)(4)(7) ป.5อาญา ม.130, 134 วรรคสาม)
- 4 สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือหรือจากรัฐเพื่อการจัดหาทนายความให้ (รัฐธรรมนูญฯ ม.40(7), และ ป.5อาญา ม.134/1)
- 5 สิทธิที่จะไม่ให้อภัยโทษในกรณีที่ตนถูกฟ้องคดี (รัฐธรรมนูญฯ ม.40(4))
- 6 สิทธิที่จะได้รับการปล่อยตัวในกรณีที่ตนถูกจับโดยมิชอบด้วยกฎหมาย (ป.5อาญา ม.90)
- 7 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาทำประกันผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา อย่างรวดเร็ว และจะยื่นหลักทรัพย์จนเกินสมควรก็ได้ การไม่ประกันต้องอาศัยเหตุตามกฎหมายและต้องแจ้งเหตุทราบโดยเร็ว (รัฐธรรมนูญฯ ม.40(7) และ ป.5อาญา ม.106 ถึง 114)
- 8 สิทธิที่จะอุทธรณ์คดีก่อนการไปให้ประกันตัว (ป.5อาญา ม.119 กว)
- 9 สิทธิที่จะยื่นคำร้องหรือคำขอใดๆ กรณีที่ผู้ต้องหาไม่สามารถพูดหรือ ทำใจภาษาไทยหรือไม่ สามารถพูดหรือได้ยินหรือสื่อความหมายได้ (ป.5อาญา ม.13 วรรคสองและวรรคสาม)
- 10 สิทธิที่จะได้รับการสืบพยานหลักฐานในการต่อสู้คดี ในกรณี ที่ถือว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้ถูกกล่าวหาและไม่สามารถต่อสู้คดี ได้ (ป.5อาญา ม.14)
- 11 ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือมีสิทธิแจ้งเรื่องให้เจ้าพนักงาน พิจารณาถึงเหตุจำเป็นหรือผู้ต้องหาซึ่งต้องการไว้เวลาดังกล่าวทั้งการถูกจับกุมและ สถานที่ที่ถูกควบคุมไปโดยพลการ (ป.5.อ.ม.7/1 วรรคแรก)
- 12 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาหรือผู้ต้องหาซึ่งจะเป็นบุคคลภายนอกในการขอพยาน (ป.5.อ.ม.7/1(1))
- 13 สิทธิที่จะยื่นคำขอหรือผู้ต้องหาซึ่งจะแจ้ง พิจารณาขอฝากขังในชั้นสอบสวน (ป.5.อ.ม.7/1(2))
- 14 สิทธิที่จะได้รับการยื่นหรือคัดค้านกับญาติได้ตามสมควร (ป.5.อ.ม.7/1(3))
- 15 สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยเร็วเมื่อมีการยื่นขอ (ป.5.อ.ม.7/1(4))
- 16 สิทธิที่จะได้รับโอกาสพิพากษาและที่จะแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตน ได้ในชั้นสอบสวน (ป.5.อ.ม.134 วรรคสี่)
- 17 สิทธิที่จะให้การหรือไม่ก็ได้ในชั้นสอบสวน ถ้าผู้ต้องหาให้การ ก่อคดีที่ ผู้ต้องหาให้การหรือไม่ก็ได้ในชั้นสอบสวน ถ้าผู้ต้องหาให้การ ก่อคดีที่ (ป.5.อ.ม.134/4(1))

ที่มา : สิทธิของผู้ต้องหาในคดีอาญา - สำนักงานกฎหมาย และคดี กรุงเทพมหานคร (bangkok.go.th)